

Supported by:

Виконавець:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Справедлива трансформація разом

Незважаючи на війну, Україна планує відмовитися від використання вугілля – і залучає до цього процесу перетворень усе суспільство

Виклик: залежність від вугілля

Війна триває, але Україна не відмовляється від намірів реалізувати свої цілі у сфері захисту клімату і дотриматися своїх міжнародних зобов'язань. Відповідно Україна продовжує підготовку до вступу до ЄС: країна планує відмовитися від використання вугілля до 2035 року. Протягом кількох наступних років уряд України хоче вивести з експлуатації збиткові державні підприємства вугільної галузі. Окрім цього, відновлювані джерела енергії не є такими вразливими до російських обстрілів. Тому вже зараз, на додачу до термінових ремонтних робіт, уряд покладає сподівання на зелену відбудову зруйнованої енергетичної інфраструктури. Проте ринок праці, виробничий сектор та економіка вугільних районів зберігають свою залежність від вугілля.

Отже, в Україні повинна відбутися справедлива трансформація. Цей процес означає нові виклики для людей, бізнесу та довкілля: до 40000 працівників вугільної галузі та багато працівників суміжних підприємств потребуватимуть нових перспектив професійного розвитку. Необхідно забезпечити професійне закриття вугільних

Назва проєкту:	Just Transition & Green Energy Sector Recovery Ukraine
Замовник:	Федеральне міністерство економіки та захисту клімату (BMWK)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Політичні партнери:	Міністерство енергетики України; Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України
Територія діяльності:	Україна, Київ, Червоноград, Мирноград
Тривалість:	2021–2024
Контактна особа:	Miriam Faulwetter, miriam.faulwetter@giz.de

шахт, аби вода та ґрунт могли бути використані для нових потреб. Уряд України прагне зробити цю трансформацію вугільних регіонів справедливою, економічно раціональною, а також соціально справедливою та безпечною для довкілля.

Наш підхід до вирішення проблеми: справедлива трансформація для всіх

Компанія GIZ реалізує проєкт «Справедлива трансформація та зелене відновлення енергетичного сектору України» за дорученням Федерального міністерства економіки та захисту клімату (BMWK) і надає Україні підтримку у припиненні використання вугілля, реалізації справедливих структурних перетворень та зеленої відбудови енергетичного сектору. З цієї метою ми надаємо консультації уряду України для створення необхідних стратегічних та правових рамок умов. Ключові елементи української політики структурної трансформації закріплюються у національному плані. Окрім цього, представники влади, бізнесу та населення розробляють та реалізують конкретні плани заходів. При цьому, мікрорегіон Червоноград та пілотне місто Мирноград (активності в Мирнограді наразі призупинено) є моделями розвитку для інших вугільних регіонів України.

Зелені освітні програми: близько 300 осіб пройшли курси професійної підготовки або підвищення кваліфікації.

Пріоритетом нашої консультаційної підтримки є суспільний консенсус стосовно способу та мети справедливої трансформації. Понад 30 різних установ та організацій співпрацюють заради спільної мети. Окрім Уряду України та місцевих органів влади, це також муніципальні органи влади та організації громадянського суспільства, такі як професійно-технічні навчальні заклади та неурядові організації, шахтарі, гірничодобувні компанії та інші підприємства. Вони спільно розробляють соціально прийнятний та екологічно безпечний план відмови від вугілля включно з планами закриття шахт та використання відповідних земельних ділянок. Пілотні проєкти демонструють можливість реалізації цих перетворень.

Для прискорення трансформації в інших вугільних регіонах України планується створити фонд, аби громади могли б в майбутньому звертатися за фінансовою підтримкою для справедливої трансформації. Окрім цього, було організовано кампанію зі збору пожертв для придбання обладнання, необхідного для ремонту зруйнованої інфраструктури України з урахуванням вимог екологічної безпеки та децентралізації енергетичної інфраструктури.

Новий індустріальний парк у Червонограді може створити понад 3000 нових робочих місць.

«Сонячна енергетика – це майбутнє»

Кирило Філіпов отримує спеціальність техника з обслуговування сонячних установок у професійному училищі міста Червоноград.

Наші результати: зростання відновлюваної енергетики

Що нам вдалося досягти:

- Уряд України визначив термін для остаточної відмови від вугілля та розробляє необхідні стратегічні та правові рамкові умови.
- Ідеї майже 1500 громадян з відповідних громад, установ та організацій були вперше в Україні враховані у процесі перетворень.
- Для пілотної Львівської області та мікрорегіону Червоноград розробляються та реалізуються плани заходів, головними пунктами яких є енергетична трансформація та сталий економічний розвиток. Вони передбачають заходи з професійної перепідготовки з урахуванням потреб місцевого ринку праці, а також зелені освітні програми для закладів професійної освіти. Наприклад, близько 300 осіб пройшли курси професійної підготовки та підвищення кваліфікації, з них близько 50 осіб пройшли навчання за напрямком «Відновлювана енергетика» у професійному училищі. Окрім цього, було розроблено концепцію створення промислового парку, який повинен створити понад 3000 робочих місць.
- У рамках комплексних консультацій з місцевою громадою та у відповідності зі стандартами ЄС розробляється проєкт закриття вугільної шахти Великокомостівська у Львівській області.
- За нашої підтримки було засновано Асоціацію вугільних громад України, яка представляє громади в національному діалозі з питань справедливої трансформації.
- Триває підготовка до створення «Фонду справедливої трансформації» спільно з банком з розвитку, учасниками якого є кілька донорів. Українські громади можуть подавати заявки на отримання фінансової підтримки для свого майбутнього розвитку.
- Німеччина надає Україні підтримку з відбудови енергетичної інфраструктури та надає необхідні для цього технологічні рішення. З нашою допомогою до України було безкоштовно доставлено приблизно 8 000 одиниць технічного обладнання, такого як трансформатори, генератори та сонячні панелі, які були надані не лише Німеччиною, а й іншими 35 країнами. Для України також було придбано критично необхідне обладнання вартістю 12 млн євро. Завдяки цим заходам близько 550 000 українців знову мають доступ до електроенергії.

«Я вважаю, що сонячні панелі – це майбутнє зеленої енергетики. Наш енергетичний сектор потерпає від війни в Україні – зелена енергія може стати важливим кроком до відбудови.»

Видавець:
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси GIZ: Бонн та Ешборн

GIZ Україна
Справедлива трансформація та зелене відновлення енергетичного сектору України
Вул. Антоновича 16Б
01025 Київ, Україна
Тел. +38 044 594 07 68
www.giz.de/ukraine

Місце та рік публікації: Київ, 08/2024

Дизайн: Володимир Денисюк

Фото: стор. 1: © GIZ/Надія Земницька; стор. 2: Олександр Урбан

Текст: Йорн Леонхардт

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням
Федерального міністерства економіки та захисту клімату (BMWK)